

- Udlejning af grammofonplader m.v. gøres betinget af samtykke fra ophavsmanden (lovforslagets nr. 3 – ændring af lovens § 23).
- Regulering af forholdet mellem ophavsretsloven og loven om offentlighed i forvaltningen (lovforslagets nr. 4 – indsættelse af en ny § 24 a).
- Forlængelse af beskyttelsestiden for så vidt angår de rettigheder, der efter lovens kap. 5 er tillagt udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer og radio- og fjernsynsforetagender (lovforslagets nr. 6 – ændring af §§ 45, 46 og 48).
- Forslag om skærpede sanktioner og bedre påtaleregler i tilfælde af ophavsretskrænkelser (lovforslagets nr. 14 – ophævelse af § 55 og indsættelse af 7 nye bestemmelser § 55 og §§ 55 a – 55 f).

Lovforslaget har været forelagt en bred kreds af organisationer og institutioner til udtalelse. De modtagne svar har stort set været positive bortset fra, at de afspejler en klar meningsmodsatning mellem rettighedshaverne og brugerinteresserne, når det gælder forslaget om nye kabelspredningsbestemmelser.

Lovforslaget medfører ikke statslige eller kommunale merudgifter. Derimod vil den udvidede beskyttelsestid for udøvende kunstnere og fonogramproducenter m.v. kunne medføre merudgifter for Danmarks Radio. Der henvises herom til bemærkningerne til lovforslagets nr. 6.

Lov nr. 158 af 31. maj 1961 om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker er ændret ved lov nr. 174 af 21. marts 1973, lov nr. 250 af 12. juni 1975, lov nr. 240 af 8. juni 1977, lov nr. 177 af 28. april 1982, lov nr. 697 af 21. december 1982 og lov nr. 293 af 6. juni 1984.

Ophavsretsloven er genoptrykt ved lovbekendtgørelse nr. 130 af 15. april 1975 med de i 1973 vedtagne ændringer.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til nr. 1

Til stk. 1

Fotokopieringsteknikken og udviklingen af andre reprografiske fremstillingsmetoder har på afgørende måde ændret situationen med hensyn til fremstilling af eksemplarer af beskyttede værker i forhold til den, der eksisterede, da den gældende ophavsretslovgivning blev gennemført i 1961. Den nye teknik har gjort det muligt for undervisningsinstitutioner, biblioteker, erhvervsvirksomheder, offentlige myndigheder og private at fremstille

eksemplarer af beskyttede værker på en måde og i et omfang, som tidligere var forbeholdt forlag og lignende virksomheder.

Den udbredte anvendelse af fotokopiering m.v. fører i en vis udstrækning til et mindre salg af udgivne publikationer, og forfattere, forlag og andre udgivere må derfor i første række være interesseret i, at kopieringen holdes inden for rimelige grænser og i, at forholdene ikke lægges sådan til rette, at de opfordrer til fotokopiering i unødvendigt omfang. De er naturligvis samtidig interesseret i at kunne varetage de rettigheder loven giver dem i forhold til den fotokopiering, der finder sted.

De ophavsretlige spørgsmål i forbindelse med fotokopieringen er inden for undervisningsvirksomhed på visse områder søgt løst ved aftale mellem rettighedshavernes organisationer og brugerne, jfr. nærmere i det følgende. Sådanne aftaler vil imidlertid ikke give mulighed for reprografisk eksemplar fremstilling af værker af ophavsmænd, der står uden for de pågældende organisationer, herunder udenlandske rettighedshavere.

Forslaget til § 15 a tilstræber at skabe en ordening, der i alt væsentligt svarer til den lovgivning, der i 1979 blev gennemført i Norge og i 1980 i Finland og Sverige. Forslaget bygger på et udkast, tiltrådt af samtlige medlemmer af ophavsretsudvalget med de nedenfor nævnte fravigelser.

§ 15 a hjemler en såkaldt aftalelicens i forhold til de ophavsmænd, som ikke er omfattet af en kollektiv aftale om reprografisk mangfoldiggørelse i undervisningsvirksomhed.

Aftalelicensen er et licenssystem, der forudsætter, at der mellem de berørte parter er truffet aftale på organisationsplan om nærmere bestemte former for udnyttelse af en bestemt type værker. Aftalelicensen indebærer, at den pågældende brug tillige kan finde sted med hensyn til værker af samme art, hvis ophavsmænd ikke er repræsenteret af de aftalesluttede organisationer. Der er således tale om en lovbestemt licens, hvis vilkår retter sig efter de eksisterende aftaler, og som kun træder i kraft, hvis en aftale er indgået.

Ved reprografisk mangfoldiggørelse forstås først og fremmest fotokopiering, men visse andre former for eksemplar fremstilling hører også herunder, f.eks. mangfoldiggørelse på grundlag af en såkaldt master (duplikering eller offset-trykning).

Området for aftalelicensen er fastlagt ved ordene »skole eller anden undervisningsinstitution« samt »i undervisningsvirksomhed«. Disse udtryk skal forstås i vid forstand og dækker således enhver offentlig eller privat foranstaltet kundskabsformidling, som sker i organiseret form. De omfat-